

Міжнародна економічна діяльність України : підручник
/ А. А. Мазаракі, Т. М. Мельник, О. В. Гончаренко та ін. ; за ред.
А. А. Мазаракі, Т. М. Мельник. – Київ : Київ. нац. торг.-екон.
ун-т, 2021. – 704 с.

ISBN 978-966-629-927-0

DOI: <http://doi.org/10.31617/p.knute.2018-597>

У підручнику розглянуто концептуальні засади та практичні аспекти розвитку міжнародної економічної діяльності, особливості форм її реалізації для України, організаційно-правові основи митно-тарифного та нетарифного регулювання, специфіку валютної політики, засади оподаткування та кредитно-розрахунковий механізм міжнародних економічних операцій, форми участі вітчизняних підприємств у міжнародних економічних відносинах та їх документальне забезпечення, визначення ефективності міжнародних економічних операцій, міжнародне економічне співробітництво національної економіки в умовах поглиблення інтернаціоналізації.

Для студентів, аспірантів, фахівців у сфері міжнародної економічної діяльності, усіх, хто цікавиться цими питаннями.

Зам. 597/18

Ціна 360,00 грн

ЗМІСТ

Вступ	9
Умовні позначення	12
Розділ 1. СУТНІСТЬ МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	14
1.1. Сутність та чинники розвитку міжнародної економічної діяльності на макро- та мікрорівні	14
1.2. Індикатори розвитку міжнародної економічної діяльності ..	19
1.3. Платіжний баланс країни як форма відображення результатів міжнародної економічної діяльності	29
1.4. Ретроспектива розвитку міжнародної економічної діяльності як інструмента реалізації зовнішньої політики України	37
Контрольні запитання	43
Тестові завдання	44
Ситуаційні справи	46
Рекомендовані джерела	48
Розділ 2. СУБ'ЄКТИ ТА ВИДИ МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	49
2.1. Класифікація суб'єктів міжнародної економічної діяльності	49
2.2. Види та форми міжнародної економічної діяльності	57
2.3. Органи державного управління як суб'єкти міжнародної економічної діяльності	64
2.4. Наднаціональні органи регулювання міжнародної економічної діяльності	66

Контрольні запитання	73
Тестові завдання	74
Рекомендовані джерела	76
Розділ 3. ЕКСПОРТ ТА ІМПОРТ ТОВАРІВ У СИСТЕМІ МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УКРАЇНИ	77
3.1. Експортно-імпортна діяльність у системі міжнародної економічної діяльності України.	77
3.2. Кількісна та якісна оцінка експортного потенціалу України..	82
3.3. Стратегія розвитку експорту України	91
3.4. Політика імпортозаміщення в Україні	100
Контрольні запитання	110
Тестові завдання	111
Ситуаційні вправи	113
Рекомендовані джерела	115
Розділ 4. МІЖНАРОДНА ТОРГІВЛЯ ПОСЛУГАМИ В УКРАЇНІ	117
4.1. Сутність та способи міжнародної торгівлі послугами	117
4.2. Залучення України до міжнародної торгівлі нефакторними послугами	123
4.3. Інформаційні послуги як фактор формування «економіки знань»	131
4.4. Місце України у міжнародній торгівлі діловими послугами	166
Контрольні запитання	137
Тестові завдання	144
Ситуаційні вправи	145
Рекомендовані джерела	149
Розділ 5. РЕГУЛЮВАННЯ МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ	151
5.1. Поняття та рівні регулювання міжнародної економічної діяльності. Компетенції органів державного регулювання міжнародної економічної діяльності в Україні.....	151
5.2. Основні моделі та складові державної політики у сфері регулювання міжнародної економічної діяльності	162
5.3. Методи та інструменти державного регулювання міжнародної економічної діяльності	173
Контрольні запитання	178
Тестові завдання	178
Рекомендовані джерела	180
Розділ 6. НЕТАРИФНЕ РЕГУЛЮВАННЯ МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ	183
6.1. Сутність та класифікація нетарифних методів регулювання міжнародної економічної діяльності	183
6.2. Адміністративні інструменти у регулюванні міжнародної економічної діяльності в Україні.....	187
6.3. Економічні інструменти нетарифного регулювання міжнародної економічної діяльності	198
6.4. Технічні бар'єри як інструмент нетарифного регулювання міжнародної економічної діяльності	210
Контрольні запитання	218

Тестові завдання	218
Рекомендовані джерела	220

Розділ 7. МИТНО-ТАРИФНЕ РЕГУЛЮВАННЯ МІЖНАРОДНОЇ ТОРГІВЛІ ТОВАРАМИ В УКРАЇНІ	222
7.1. Митно-тарифне регулювання: сутність, інструменти та митні органи України	222
7.2. Механізм митного оформлення товарів	230
7.3. Митний тариф України як інструмент регулювання	236
7.4. Поняття та методи визначення митної вартості	243
7.5. Базисні умови постачання «Інкотермс-2010».....	249
Контрольні запитання.....	256
Тестові завдання	257
Ситуаційні вправи	259
Рекомендовані джерела	262

Розділ 8. ОПОДАТКУВАННЯ МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ	264
8.1. Система та принципи оподаткування міжнародних економічних операцій	264
8.2. Характеристика завершених митних режимів та оподаткування товарів митними платежами	281
8.3. Характеристика незавершених митних режимів та оподаткування товарів митними платежами	293
8.4. Оподаткування послуг у міжнародній економічній діяльності.....	304
Контрольні запитання.....	306
Тестові завдання	307
Ситуаційні вправи	309
Рекомендовані джерела	311

Розділ 9. ВАЛЮТНА ПОЛІТИКА ПРИ ЗДІЙСНЕННІ МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ	313
9.1. Сутність та форми реалізації валютної політики в Україні... 313	
9.2. Система та інструменти валютного регулювання міжнародної економічної діяльності	321
9.3. Валютний контроль за експортно-імпортними операціями.....	392
9.4. Валютні обмеження в Україні.....	327
Контрольні запитання.....	333
Тестові завдання	341
Ситуаційні вправи	343
Рекомендовані джерела	345

Розділ 10. КРЕДИТНО-РОЗРАХУНКОВІ ОПЕРАЦІЇ ПРИ ЗДІЙСНЕННІ МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	348
10.1. Банківське обслуговування у міжнародній економічній діяльності.....	348
10.2. Розрахункові банківські системи у сфері міжнародної економічної діяльності та їх використання в Україні	352
10.3. Систематизація способів, форм та засобів міжнародних розрахунків	355
10.4. Форми кредитування експортерів в Україні	370

10.5. Форми кредитування імпортерів.....	384
Контрольні запитання.....	388
Тестові завдання	388
Рекомендовані джерела	390
Розділ 11. ФОРМИ УЧАСТІ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ У МІЖНАРОДНІЙ ЕКОНОМІЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ.....	394
11.1. Форми виходу суб'єктів міжнародної економічної діяльності на зовнішній ринок	394
11.2. Алгоритм виходу суб'єктів міжнародної економічної діяльності на зовнішні ринки.	403
11.3. Інформаційне забезпечення пошуку потенційних іноземних партнерів	413
11.4. Способи встановлення контактів з іноземними партнерами	417
11.5. Документальне забезпечення відносин із закордонними партнерами	422
Контрольні запитання	426
Тестові завдання.....	427
Рекомендовані джерела.....	429
Розділ 12. МІЖНАРОДНИЙ ДОГОВІР КУПІВЛІ-ПРОДАЖУ	430
12.1. Поняття міжнародного договору та регламентація процесу укладання в Україні	430
12.2. Типові форми контрактів у міжнародній торгівлі.....	434
12.3. Ціноутворюючі фактори у міжнародних контрактах.....	530
12.4. Врегулювання спорів та відповідальність за порушення у міжнародних контрактах купівлі-продажу	453
12.5. Ризики при укладанні міжнародних контрактів купівлі-продажу	455
Контрольні запитання	461
Тестові завдання.....	462
Ситуаційні вправи.....	464
Рекомендовані джерела.....	465
Розділ 13. ЕКОНОМІЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	467
13.1. Сутність економічної ефективності міжнародних економічних операцій.....	467
13.2. Показники і критерії ефективності міжнародних економічних операцій	475
13.3. Аналіз ефективності міжнародних економічних операцій	485
13.4. Резерви оптимізації показників ефективності міжнародних економічних операцій	490
Контрольні запитання	494
Тестові завдання.....	494
Ситуаційні вправи.....	497
Рекомендовані джерела.....	500
Розділ 14. ІНОЗЕМНЕ ІНВЕСТУВАННЯ В СИСТЕМІ МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	501

14.1. Сутність іноземного інвестування та регламентація процесу здійснення в Україні.....	501
14.2. Характеристика інвестиційного клімату в Україні	509
14.3. Міжнародна інвестиційна позиція України	514
14.4. Функціонування підприємств з іноземними інвестиціями в Україні	522
14.5 Специфіка діяльності територій зі спеціальним режимом господарювання в Україні.....	532
Контрольні запитання	538
Тестові завдання.....	538
Ситуаційні вправи.....	541
Рекомендовані джерела.....	543
Розділ 15. МІЖНАРОДНИЙ ТРАНСФЕР ТЕХНОЛОГІЙ ТА ІННОВАЦІЙНА ПОЛІТИКА В СИСТЕМІ ПРІОРИТЕТІВ МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УКРАЇНИ.....	546
15.1. Сутність міжнародного трансферу технологій та інновацій.....	546
15.2. Індикатори оцінки інноваційного розвитку економіки	553
15.3. Участь України у міжнародному трансфері технологій	560
15.4. Національна інноваційна система України.....	566
Контрольні запитання	572
Тестові завдання.....	572
Рекомендовані джерела.....	574
Розділ 16. ГЛОБАЛЬНИЙ КОНТЕКСТ МІЖНАРОДНОГО ЕКОНОМІЧНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА	576
16.1. Форми залучення України до міжнародного економічного співробітництва.....	576
16.2. Регіональна інтеграція як фактор розвитку міжнародної економічної діяльності України	582
16.3. Зовнішньоекономічна безпека України в умовах глобалізації	576
16.4. Тіньова міжнародна економічна діяльність в Україні: чинники, масштаби та напрями подолання	599
Контрольні запитання.....	606
Тестові завдання	607
Ситуаційні вправи	609
Рекомендовані джерела	610
Глосарій.....	614
Додатки	639